

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНОЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

для студентів

галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 – соціологія
освітній рівень бакалавр
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2020/2021
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: доц. Мазурик О.В.

Пролонговано: на 2021/2022 н.р. _____ (_____) « ____ » _____ 2021р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) « ____ » _____ 20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ – 2020

Розробник: Мазурик О.В. д.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО

В.о. зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

_____ (Куценко О.Д.)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Протокол № 16 від « 26 » 08 2020 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Голова науково-методичної комісії _____ Червінська Т.Г.

1. Мета дисципліни – отримання студентами знань з нового напрямку наукової та організаційно-практичної діяльності – оціночних досліджень, у тому числі щодо оцінювання соціальних програм та проектів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* теоретичні основи соціології, сучасні соціологічні дослідницькі проекти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ.

2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї.

3. *Мати навички* застосування методів збору даних та їх аналізу; групової роботи та публічної дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни: Знайомство із сутністю оціночних досліджень розширює можливості практичного застосування соціологічного знання в суміжній професійній сфері - евалюації. Тематичне наповнення дисципліни включає вивчення теоретико-методологічних та практичних засад проведення оціночних досліджень, понятійно-категоріального апарату, принципів оціночної діяльності у різних сферах життєдіяльності суспільства. У межах вивчення даної дисципліни передбачається закріплення студентами вмінь і навичок опрацювання сучасної наукової літератури, критичного осмислення місця і ролі оціночних досліджень в системі соціального управління. Отримані знання і навички сприятимуть підвищенню фахового рівня та професійної компетентності майбутніх соціальних технологів та їх здатності проведення оціночних досліджень. Творчі завдання, індивідуальна та групова робота формують навички навчання в парадигмі студентоцентрованої освіти.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Надання загального огляду теоретико-методологічних засад, організаційних форм та загальних результатів діяльності з проведення оцінювання соціальних програм та проектів.
- Ознайомлення з основними правилами складання проектів та програм та планування і проведення їх оцінювання щодо процесу та очікуваних результатів впровадження.
- Формування у студентів вмінь та навичок з проектування оціночної діяльності.
- Ознайомлення із закордонним та вітчизняним досвідом проведення оціночної діяльності щодо соціальних програм та проектів.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- здатність до пошуку, обробки й аналізу соціальної інформації з різних джерел (ЗК12);
- здатність виявляти та аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому, їхні чинники та можливі наслідки (ФК3);
- здатність розробити програму соціологічного дослідження (ФК4);
- здатність до самостійного пошуку та критично опрацювання, аналізу та узагальнення соціальної інформації з різних джерел (ФК5);
- вміння використовувати методи та форми соціальних технологій з метою прогнозування та аналізу тенденцій суспільного розвитку залежно від суб'єктів соціальної взаємодії (ФК21).

5. Результати навчання за дисципліною:

Код	Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
	Результат навчання				
1.1	Знати зміст програми оцінювання соціальних проектів		Лекції, семінари, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування	20
2.1	Вміти здійснювати обґрунтований вибір методу збору даних та вимірвальних процедур для проведення оцінювання		Лекції, семінари, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, контрольна робота	20
2.2	Вміти складати план та календарний графік проведення оцінювання		Лекції, семінари, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування	20

3.1	Удосконалення навичок комунікації	Семінари, завдання для самостійної роботи	Рейтингове оцінювання результату та індивідуального внеску	20
4.1	Робота в групі	Семінари, завдання для самостійної роботи	Рейтингове оцінювання результату та індивідуального внеску	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	2.1	2.2	3.1	4.1
Аналізувати соціальні зміни в Україні та світі, їхні чинники та наслідки (прн10)	+		+		+
Виявляти та аналізувати нові чинники соціальної нерівності в Україні та світі, визначити можливі шляхи подолання нерівного доступу різних суспільних груп до тих чи інших соціальних ресурсів (прн11)	+		+		+
Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності (прн12)	+	+		+	
Застосовувати математико-статистичне та спеціалізоване програмне забезпечення в освітній, дослідницькій та практичній професійній діяльності (прн13)	+	+		+	
Знати ефективні соціальні технології, враховуючи соціально-демографічні особливості різних соціальних груп (прн18)				+	+

7. Схема формування оцінки.

7.1. Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Індивідуальна та групова робота на семінарських заняттях: РН1.1, РН2.1, РН2.2, РН3.1, РН4.1 – **40 балів / 24 бали.**
2. Виконання контрольних робіт: РН2.1 – **20 балів / 12 балів.**

- підсумкове оцінювання – іспит, РН1.1, РН2.1, РН2.2 – **40 балів / 24 бали.**

- умови допуску до іспиту: Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше 36 балів. Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 36 балів для отримання допуску до іспиту обов'язково слід пройти співбесіду з лектором, представити доопрацювання (за угодженням з лектором).

7.2 Організація оцінювання:

1. Індивідуальна та групова робота на семінарських заняттях оцінюється по факту проведення занять, бали накопичуються протягом семестру.
2. Контрольна робота №1 виконується в рамках семінарського заняття після вивчення тем 1-8.
3. Контрольна робота №2 виконується в рамках семінарського заняття після вивчення тем 9-17.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та семінарських занять

№ з/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекції	сем. зан.	сам.роб.
1. Методологічні аспекти оціночних досліджень				
1	Оціночні дослідження в структурі соціологічного знання	2	2	4
2	Методологічні проблеми оціночних досліджень	2	2	4
3	Місце оціночних досліджень в реалізації соціальної політики та інновацій	2	2	4
4	Соціальний аудит та соціальна експертиза як різновиди оціночних досліджень	2	2	4
5	Оціночні дослідження соціальних програм та проєктів	2	2	4
6	Підготовка програм та проєктів (загальна характеристика проєктної та програмної діяльності)	2	2	4
7	Кількісний підхід до оціночних досліджень соціальних програм	2	2	4
8	Якісний підхід в оціночних дослідженнях	2	2	4
	<i>Контрольна робота 1</i>		2	4
2. Технологія проведення оціночних досліджень				
9	Планування та етапи проведення оцінки програм	2	2	4
10	Загальні стратегії оцінювання	2	2	4
11	Розробка мір оцінювання	2	2	4
12	Збір даних для оцінювання	2	2	4
13	Кількісні та якісні методи аналізу при проведенні оцінювання (мета аналіз, реплікація, аналіз вигід та витрат, методи якісного оцінювання, метод "Metaplan").	2	2	4
14	SWOT-аналіз в оцінюванні програм. Побудова концептуальних карт як інструмент оцінювання	2	2	4
15	Написання звіту за результатами оцінювання	2	2	4
16	Роль оцінювача. Етика професійної діяльності оцінювача	2	2	4
17	Соціальна експертиза в Україні (сучасний стан та перспективи)	2	4	4
	<i>Контрольна робота 2</i>		2	4
	ВСЬОГО	34	40	76

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 34 год.

Семінарські заняття – 40 год.

Самостійна робота - 76 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики. – К.: Основи, 2000. – 671 с.
2. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм : навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер. з англ. В.В. Шульга. – К. : Всеуито, 2003. – 350 с.
3. Оценка программ: методология и практика. / Под ред. А.И. Кузьмина, Р. О'Салливан, Н.А. Кошелевой. – М.: Издательство «Престо-РК», 2009. – 396 с.
4. Подшивалкіна В.І., Крапива І.В. Оціночні дослідження соціальних проєктів і програм: Навчально-методичний посібник. – Одеса: ТЭС, 2009. – 112 с.
5. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. – Морра Імас Л.Дж., Піст Р.К. – К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. – 580 с.
6. Rossi P.H., Lipsey M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004.

Додаткова:

1. Абрамова Н.В., Николаева Ю.В. Построение концептуальных карт как метод повышения валидности результатов оценочного исследования // Социология, 4М, 2006. – № 23. – С. 83-99.
2. Автономов А.С., Хананашвили Н.Л. Оценка в социальном проектировании. Методическое пособие. – М.: Национальная Ассоциация благотворительных организаций, 2010. – 150 с.
3. Визгалов Д.В. Методы оценки муниципальных программ. – М.: Фонд "Институт экономики города", 2004. – 108 с.
4. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Гороршко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В. – 2-е видання. – Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016. – 53 с.
5. Дембіцький С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2010, №3. – С. 173 – 184.
6. Емельянов А.М. Оценка эффективности социальных проектов на основе индикаторов качества жизни населения / А.М. Емельянов, М.А. Исакин, Е.А. Исакина // Экономический анализ: теория и практика. – 2010. – № 21 (186). – С. 43-52.
7. Кошелева Н. Системный подход в оценке программ [Электронный ресурс] / Наталья Кошелева – Режим доступа : http://processconsulting.ru/img/all/7_Kosheleva_System_thinking_2010.pdf
8. Кравчук І. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проєкту: Практичний посібник для виконавців проєктів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України. / І. Кравчук, Л. Пильгун, М. Савва. – Київ: МФ "Відродження", 2017. – 27 с. // http://issuu.com/irf_ua/docs/mio_framework_final_web?e=2879057/43553518
9. Кравчук І.В. Оцінювання державної політики в Україні / І.В. Кравчук. – К.: К.І.С., 2013. – 272 с.
10. Мазурик О.В. Соціальний аудит: теоретичні засади та технологія застосування в Україні: [монографія] / О.В. Мазурик. – Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. – 316 с.
11. Руководство по планированию, мониторингу и оценке / Программа Развития Организации Объединенных Наций. – США, 2009. – 223 с.
12. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження / За ред. Ю.І. Саєнка. – К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. – 194 с.
13. Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects – Sage, 2004. – 213 p.

10. Додаткові ресурси:

Інтернет ресурси

1. <http://www.aes.asn.au> - Австралійське товариство з оцінювання
2. <http://www.eval.org> - Американське товариство з оцінювання
3. <http://ideas-int.org> - Асоціація оцінювачів у сфері міжнародного розвитку
4. <http://www.afrea.org> - Африканська асоціація з оцінювання
5. <http://www.europeanevaluation.org/> – Європейське Товариство оцінювання (European Evaluation Society)
6. <http://www.processconsulting.ru> – компанія "Процес консалтинг"
7. <http://www.eval-net.org> – міжнародна мережа з оцінки програм (International Program Evaluation Network)
8. <http://core.human.cornell.edu> – Центр з оціночних досліджень Університету Корнелл (Cornell Office for Research on Evaluation)